

N:o 23.

Ank. till Riksd. kansli den 3 mars 1903, kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lotten litt. F af den s. k. Hospitalsgården i Lunds landsförsamling af Malmöhus län.

(I. A.)

I en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 31) har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 4 november 1904 föreslagit Riksdagen medgifva

dels att den med litt. F betecknade lotten af indragna hospitalshemmanet $\frac{3}{8}$ mantal Lilla Råby n:o 16 eller den s. k. Hospitalsgården i Lunds landsförsamling och Torna härad af Malmöhus län måtte, sedan dess areal blifvit genom i behörig ordning verkställd uppmätning fastställd, till staden Lund försäljas mot köpeskilling, hvilken skulle bestämmas i den ordning, som i fråga om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof vore föreskrifven i kungl. förordningen den 14 april 1866, under iakttagande därvid, att köpeskillingen icke finge understiga 20,000 kronor, samt under villkor i öfrigt:

att staden skulle äga tillträda lägenheten en månad efter den dag, då köpeskillingen blifvit på nyssnämnda sätt bestämd och sedan köpeskillingen blifvit i länets ränteri inbetald;

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 4 Saml. 1 Afd. 19 Häft. (N:o 23—27).

att staden ensam vidkändes de med lagfart å lägenheten förenade kostnader; samt

att staden tillförbunde sig att för tiden intill den 14 mars 1909 låta afidna Anna Nilssons stärbhusdelägare mot nu utgående årliga afgäld af 100 kronor innehafva den åt dem i gällande arrendekontrakt angående lägenheten förbehållna tomtplan om 3 ar;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflyta, måtte, på samma sätt som köpeskillningarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

I detta ärende har departementschefen till förenämnda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Sedan 1902 års Riksdag, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, medgifvit, att den inom staden Lunds område belägna delen af de med litt. A, B, C och G betecknade lotter af indragna hospitalshemmanet $\frac{3}{8}$ mantal Lilla Råby n:o 16 eller den s. k. Hospitalsgården i Lunds landsförsamling och Torna härad af Malmöhus län, hvilken del omfattade en areal af 2 hektar 8 ar, finge från nämnda egendom afsöndras och å offentlig auktion till försäljning utbjudas, har Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 10 oktober 1903 antagit ett af staden Lund vid auktion den 21 augusti sistnämnda år å berörda område afgifvet anbud.

Uti en till Eders Kungl. Maj:t ställd, af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län med underdånig skrifvelse den 21 sistlidne juni, jämte yttranden från magistraten i Lund och vederbörande domänintendent, insänd skrift har nu drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande af drätselkammaren vid sammanträde med stadsfullmäktige i staden den 11 mars innevarande år lämnadt bemyndigande, i underdånighet anhållit, att, då det för staden vore af betydelse att jämväl förvärfva de inom stadens område belägna delar af Hospitalsgården, som under benämningen lotten litt. F för närvarande vore till staden på arrende upplåtna, nämligen dels den s. k. Gernandtska lyckan om 1 hektar 18 ar 68 kvadratmeter, belägen öster om ofvanberörda till staden redan försålda del af Hospitalsgården och sträckande sig fram till södra Esplanaden och Prennegatan, genom hvilket förvärf hela området nordost om Södertull mellan Stora Södergatan och Prennegatan skulle kunna regleras och utläggas på önskligt sätt till gator och tomter, dels ock den nordväst om Södertull belägna s. k. Korgmakarlyckan om 44 ar 94 kvadrat-

meter, hvilken mark behöfdes för reglering af mellan Stora Södergatan och Södra Vallpromenaden befintligt område med utvidgning i lämplig mån af Södra Vallpromenaden, tillfälle måtte beredas staden att inköpa nämnda bägge jordområden eller lotten litt. F af Hospitalsgården till ett pris, hvarom mellan staden samt Eders Kungl. Maj:t och kronan kunde öfverenskommas, eller ock att lägenheten måtte, om Eders Kungl. Maj:t så för godt funne, varda på auktion utbjuden; varande vid den underdåniga ansökningen fogade af stadsingenjören A. B. Jakobsson år 1896 upprättad karta öfver staden Lund med närmast omgifvande jordar samt två af honom år 1902 uppgjorda planritningar öfver jordområdena i fråga.

I sitt öfver den underdåniga ansökningen afgifna yttrande har magistraten tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen.

Domänintendenten har, under erinran, att, enligt år 1895 af dåvarande förste landtmätaren C. M. Carlquist upprättad beskrifning öfver lotten litt. F, denna innehölle 1 hektar 59 ar, däraf Gernandtska lyckan 1 hektar 14 ar och Korgmakarlyckan 45 ar, samt att vid salu- och arrendevärdering den 28 maj 1896 lägenheten i sin helhet åsatts ett saluvärde af 20,000 kronor, vidare anført, att, då lägenheten, som vore belägen vid två sidor om den af staden förut inköpta delen af Hospitalsgården och hvaraf den östra delen eller Gernandtska lyckan vore särdeles lämplig att vid reglering af tomter och gator å den inköpta delen införlifvas med denna, icke kunde anses behöflig eller lämplig att använda såsom byggnadstomt för något statens ändamål, han ansåge intet hinder böra möta från kronans sida för lägenhetens försäljning, därvid dock borde stadgas såsom köpevillkor, att den i gällande arrendekontrakt om lägenheten aflidna Anna Nilssons stärbhusdelägare förbehållna rätt att innehafva och begagna den tomtplan om 3 ar af Korgmakarlyckan, hvarå de ägde ett boningshus, skulle gälla under de nuvarande innehafvarnas lifstid mot erläggande till köparen af 100 kronor årligen.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har för sin del till en början erinrat, att ifrågavarande lägenhet under arrendeperioden den 14 mars 1879—den 14 mars 1899 betingat en arrendeafgift af allenast 167 kronor 76 öre; att, då lägenheten alltså hört till dem, som af Eders Kungl. Maj:t kunde utan Riksdagens hörande försäljas, domänstyrelsen efter förslag af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande hemställt om lägenhetens försäljning efter arrendeperiodens slut; att emellertid Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 8 oktober 1897 förordnat, att lägenheten skulle

under ytterligare fem år utarrenderas; att, då lägenheten, som i anledning häraf ånyo blifvit utbjuden på arrende, därvid Lunds stad öfvertagit densamma mot en arrendeafgift af 800 kronor, med afseende å det sålunda betingade arrendebeloppet jämlikt gällande författningar borde fortfarande utarrenderas, domänstyrelsen i fråga om dispositionen af lägenheten vid sistnämnda femårsperiods slut den 14 mars 1904 föreslagit, att, då lägenheten vore belägen intill stadens bebyggda område, för hvars utvidgning densamma inom en ej aflägsen tidpunkt kunde behöfva tagas i anspråk, och då vid sådant förhållande vore mindre lämpligt, att kronan beträffande dispositionen af lägenheten bundes för så lång tid, som i allmänhet vore bestämd för kronoegendomars utarrendering eller 20 år, tiden för ny utarrendering af lägenheten skulle inskränkas till 5 år; och att, sedan Eders Kungl. Maj:t uti nådigt bref den 6 december 1901 beslutat, att lägenheten skulle under nämnda tid på nytt arrende upplätas, lägenheten ånyo öfverlåtits till staden Lund för tiden till den 14 mars 1909; och har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, då lägenheten, såsom af den ansökningen närlagda karta framginge, på två sidor gränsade intill den af staden enligt nådiga brefvet den 10 oktober 1903 inköpta delen af Hospitalsgården och då det alltså syntes vara af stor betydelse för staden att åtkomma jämväl nu ifrågavarande lägenhet, förklarar sig icke hafva något att erinra emot att staden bereddades tillfälle därtill.

Beträffande sättet för lägenhetens försäljning har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande däremot icke ansett sig kunna förorda, att lägenheten å auktion utbjödes, enär det syntes vara föga antagligt, att någon enskild spekulant skulle vilja uppträda i öppen täflan med staden.

Med åberopande af det sålunda anförda och då, därest emellertid lägenheten komme att under hand hembjudas staden, det vid senast hållna saluvärdering under år 1896 åsatta saluvärdet, 20,000 kronor, icke syntes kunna numera läggas till grund för köpeskillingens bestämmande, har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande hemställt, att staden måtte få förvärfva äganderätt till lägenheten emot pris, som bestämdes i den ordning, nådiga förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof föreskrefve, dock mot lägst 20,000 kronor.

Efter nådig remiss har domänstyrelsen den 22 juli innevarande år i detta ärende afgifvit underdånigt utlåtande och däruti, jämte meddelande, att uti det för lotten litt. F af Hospitalsgården för nu löpande arrendeperiod till den 14 mars 1909 gällande arrendekontrakt, som den 31 juli 1902 af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande med Lunds stads drätselkammare afslutats och däri lägenhetens areal upptagits till

1,59 hektar samt för densamma betingats ett årligt arrende af 800 kronor, intagits förbehåll om rätt för Anna Nilssons stärbhusdelägare att under arrendetiden mot erläggande till arrendatorn af 100 kronor årligen innehafva och bruka den af domänintendenten omnämnda tomtplan i Korgmakarlyckan, vidare anført, att styrelsen ej hade något att erinra mot, att den nämnda lägenhet och Gernandtska lyckan omfattande lotten litt. F af Hospitalsgården, hvars nyss angifna areal, styrelsen veterligt, ej undergått förändring, finge af staden Lund öfvertagas med äganderätt, dock under villkor, att staden därvid förbundes att för tiden till nuvarande arrendetidens utgång den 14 mars 1909 låta förenämnda stärbhusdelägare mot nu gällande årliga afgäld innehafva den åt dem förbehållna tomtplan i Korgmakarlyckan. I fråga om sättet för köpeskillingsens bestämmande har styrelsen instämt i Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes förslag samt förklarat sig anse tiden för stadens tillträdande af lägenheten med äganderätt lämpligen kunna sättas till en månad efter den dag, då köpeskillingen blifvit på nyssnämnda sätt bestämd, med skyldighet för staden att samtidigt inbetala köpeskillingen, hvilken syntes på samma sätt som köpeskillingar för försålda mindre kronoegendomar böra användas till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark. Härjämte har styrelsen hemställt om bemyndigande att, sedan köpeskillingen blifvit behörigen inbetald, å lägenheten utfärda köpebref, i hvilket förbehåll syntes böra göras därom, att staden ensam skulle vidkännas de med lagfart å lägenheten förenade kostnader.

Mot hvad af domänstyrelsen i detta ärende föreslagits har jag intet annat att erinra, än att, med afseende å de olika resultat beträffande ifrågavarande lägenhets storlek, till hvilka f. d. förste landmätaren Carlquist och stadsingenjören Jakobsson kommit, lägenhetens areal synes böra genom i behörig ordning verkställd uppmätning fastställas, innan densamma värderas och försäljes.»

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling denna framställning blifvit öfverlämnad, har icke haft något att emot densamma erinra, hvadan utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 3 mars 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.